

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/158/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814213374
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814213374.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Danko Laukovou v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., ul. Teplická č. 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom ul. Piaristická č. 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679 proti odporcovi U. L., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. J. č. XXX/X, T., zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát, u. J. Kráľa č. 5/A, Lučenec, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát, ul. J. Kráľa č. 5/A, Lučenec, o zaplatenie 363,53.- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 110,60 eur s vyčísleným ročným úrokom z omeškania za obdobie od 9.8.2013 do 15.7.2014 z dlžnej sumy 110,60 eur, a to vo výške 8,78 eur, s 8,5 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 110,60 eur od 16.7.2014 do zaplatenia, všetko v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur s účinnosťou od novembra 2015 vždy do 25. dňa v mesiaci s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia k rukám právneho zástupcu 72,33 eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 21.7.2014 domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 363,53.- eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 25.11.2010 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol jeho záväzok ako veriteľa poskytnúť odporcovi bezúčelový revolvingový úver vo výške 350.- eur a záväzok odporcu ako dlžníka splatiť úver v pravidelných mesačných splátkach, s termínom splatnosti a vo výške uvedenej v zmluve. Prvú splátku bol odporca povinný uhradiť až v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a Príručka pre držiteľa, ktorej súčasťou je Sadzobník poplatkov. Počet splátok, vzhľadom na typ úveru, nebolo možné vopred dohodnúť. Odporca sa tiež zaviazal zaplatiť úroky z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku (v jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť úverovej istiny)

a poplatky za poskytované služby podľa Sadzobníka. Vzhľadom na charakter úveru nebolo možné určiť výšku RPMN priamo v zmluve, pretože úver sa čerpal a doplňal na základe vôle odporcu, a tým sa menili aj údaje relevantné pre jej výpočet. Odporca bol v omeškaní s úhradou svojho zväzku, preto ho listom zo dňa 25.7.2013 vyzval k splateniu celého úveru, ktorý pozostával z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. V žalobnom návrhu si však zosplatený zmluvný úrok, upomienku a zmluvné pokuty neuplatňuje.

Dňa 13.8.2014 (došlo 15.8.2014) do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778.

Odporca so vstupom uvedeného občianskeho združenia do konania, ako vedľajšieho účastníka na jeho strane súhlasil.

V písomnom vyjadrení k žalobnému návrhu vedľajší účastník na strane odporcu, prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.. V prípade, že tieto náležitosti chýbajú, podľa § 11 ods. 2 písm. a/ a písm. b/ citovaného zákona, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ ako odborne znalý dodávateľ si povinnosť určiť výšku RPMN v predmetnej zmluve splniť mohol. Nemôže byť na škodu spotrebiteľa, ak dodávateľ v zmluve neuvedie všetky údaje potrebné na vyčíslenie výšky RPMN. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov č. k. 6Co 95/2010, podľa ktorého na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok, sú zistiteľné. Tiež navrhovateľ v zmluve neuviedol údaj o priemernej hodnote RPMN, ktorej výška vyplýva z pravidelných „Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch spotrebiteľmi“ za príslušný kalendárny štvrťrok. Tieto informácie pravidelne zverejňuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Predmetná úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania, zákonom požadované náležitosti neobsahuje. V zmysle splátkového kalendára sa za čerpaný úver považuje iba suma 919,38.- eur, pričom pri vzniku povinnosti odporcu vrátiť úver predčasne, má navrhovateľ nárok len na zaplatenie čerpanej istiny úveru, ale už nemá v takomto prípade nárok na dojednaný úrok z čerpaného úveru, a ani na prípadnú zmluvnú pokutu. Podľa predloženého splátkového kalendára navrhovateľ poskytol odporcovi peňažné prostriedky vo výške 919,38.- eur (súčet súm pod položkami „výber z bankomatu“ a „platba kartou“). Z uvedenej sumy odporca uhradil 808,78.- eur. Navrhovateľ má platný právny titul iba na zaplatenie neuhradenej časti čerpaného úveru v sume 110,60.- eur.

Odporca v účastníckej výpovedi uviedol, že vzhľadom na časový odstup si nepamätá konkrétne, aké informácie mu obchodný zástupca spoločnosti navrhovateľa poskytol pred uzavretím predmetnej zmluvy. Nevedel, čo treba rozumieť pod termínom revolving. Text zmluvy si neprečítal. Nevedel sa jednoznačne vyjadriť, či mu boli odovzdané Úverové zmluvné podmienky a Príručka pre držiteľa.

Právny zástupca navrhovateľa neprítomnosť na určenom termíne pojednávania ospravedlnil. Súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, oboznámením sa s Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, s Úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti navrhovateľa, s výzvou k splateniu celého úveru, s výpisom čerpania, splátok a úhrad.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 25.11.2010 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX., v ktorej ako druh úveru je uvedený: bezúčelový revolvingový úver, výška kreditného limitu (úverového rámca): 350.- eur, výška mesačnej splátky: 4% z dlžnej čiastky, ročná úroková sadzba: 26,28%, 11,88%, termín splatnosti mesačnej splátky: vždy k 20. dňu v mesiaci. V bode 52 zmluvy - poistenie zneužitia karty je uvedené: klient označením tohto balíčku súhlasí s tým, aby bol poisťníkom poistený pre prípad straty

alebo odcudzenia karty, ďalej pre prípad zneužitia karty a straty alebo odcudzenia dokladov a kľúčov, pokiaľ k ich strate alebo odcudzeniu došlo súčasne so stratou alebo odcudzením karty, a pre prípad odcudzenia mobilného telefónu, ak k jeho odcudzeniu došlo súčasne s odcudzením karty, pričom úhrada za poistenie karty je 0,5 eur mesačne. Zo zmluvy vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.. Podľa § 3 veta prvá a druhá Hlavy 2, § 1 Hlavy 3 Úverových podmienok po uzavretí úverovej zmluvy zriadi spoločnosť klientovi úverový účet pre čerpanie poskytnutého úveru do výšky prideleného úverového rámca. Úverovým účtom sa rozumie účet, na ktorom spoločnosť eviduje svoje pohľadávky voči klientovi z poskytnutého úveru a tomu zodpovedajúce záväzky klienta. Revolvingový úver umožňuje klientovi čerpať po odsúhlasení zo strany spoločnosti peňažné prostriedky prostredníctvom kreditnej karty, ktorá má funkciu identifikačnú a platobnú. Dňa 25.7.2013 navrhovateľ písomne odporcu vyzval k splateniu celého úveru čerpaného na základe zmluvy, a to v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Podľa predloženého výpisu čerpania, splátok a úhrad odporca úver čerpal vo výške 919,38.- eur (súčet súm pod položkami „výber z bankomatu“ a „platba kartou“), a uhradil celkovo sumu 805,27.- eur.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu 25.11.2010 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až y/.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh je podaný dôvodne sčasti.

Dňa 25.11.2010 medzi účastníkmi konania bola uzavretá Úverová zmluva č. 6011512252. Navrhovateľ zmluvu uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by odporca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Zo samotnej zmluvy a jej Úverových podmienok je zrejmé, že odporca nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené na predtlačenom formulári, lebo sa uzatvárali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy súd posúdil ako vzťah podľa zákona číslo 129/2010 Z.z.. Predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme bezúčelového revolvingového úveru a záväzok odporcu, ako spotrebiteľa úver vrátiť a zaplatiť úroky a poplatky podľa Sadzobníka poplatkov a odmien. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. V úverovej zmluve je uvedená výška kreditného limitu (úverového rámca): 350.- eur, výška mesačnej splátky: 4% z dlžnej čiastky, ročná úroková sadzba: 26,28%, 11,88%, termín splatnosti mesačnej splátky: vždy k 20. dňu v mesiaci. V bode 52 zmluvy - poistenie zneužitia karty je uvedené: klient označením tohto balíčku súhlasí s tým, aby bol poistníkom poistený pre prípad straty alebo odcudzenia karty, ďalej pre prípad zneužitia karty a straty alebo odcudzenia dokladov a kľúčov, pokiaľ k ich strate alebo odcudzeniu došlo súčasne so stratou alebo odcudzením karty, a pre prípad odcudzenia mobilného telefónu, ak k jeho odcudzeniu došlo súčasne s odcudzením karty, pričom úhrada za poistenie karty je 0,5 eur mesačne. Zo zmluvy vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.. V ďalšom texte je prehlásenie, že odporca ako klient svojím podpisom potvrdzuje, že prevzal formulár so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, ktorý bol vyhotovený v súlade s právnymi predpismi, Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. s kódom ITK 110, informácie o výške RPMN a celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom, Sadzobník poplatkov a odmien a Pravidlá programu odmien pre Kreditnú kartu Tesco. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva priebeh čerpania a splácania úveru s tým, že ho odporca začal s kreditnou kartou čerpať dňa 9.4.2011 a naposledy dňa 7.9.2012.

Podľa § 9 ods. 2 písm. i/ prvá časť vety zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 25.11.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. V bode 42 zmluvy o ročnej úrokovej sadzbe sú dva číselné údaje oddelené čiarkou, a to 26,28% a 11,88%, nad ktorým údajom (11,88%) je symbol: hviezdička. Odkaz na uvedený symbol v zmluve ale chýba. V Sadzobníku poplatkov a odmien je uvedené: úroková sadzba pri nevyužití bezúročného obdobia pre vyčerpanú čiastku nižšiu ako 1.000,- eur - 2,19% mesačne, úroková sadzba pri nevyužití bezúročného obdobia pre vyčerpanú čiastku vyššiu ako 1.000,- eur - 0,99% mesačne. Tieto isté údaje o výške mesačnej úrokovej sadzby sú uvedené v predposlednej vete textovej časti zmluvy pri príklade, aká by bola RPMN pri poskytnutí úveru o celkovej výške 1.500,- eur. Zákomom stanovené označenie jednotlivých zložiek úveru nie je však svojvoľné. Predstavuje vymedzenie, aby sa dlžník ako spotrebiteľ dokázal zorientovať v ponuke a zároveň, aby nebolo možné, že si veriteľ bude voči nemu uplatňovať i nároky, na ktoré nemá právo. Údaj v bode 42 o ročnej úrokovej sadzbe v dvoch číselných údajoch, nespĺňa náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 25.11.2010. Ak navrhovateľ ročnú úrokovú sadzbu 26,28% uplatňuje pri peňažných prostriedkoch čerpaných do sumy 1.000,- eur, ako náležitosť ju mal jednoznačne vyjadriť v texte zmluvy, t. j. že pri čerpaní do 1.000,- eur bude odporca ako spotrebiteľ platiť úrokovú sadzbu 26,28% ročne. Namiesto toho však uviedol, že pri čerpaní do 1.000,- eur bude táto sadzba 2,19% mesačne (chýba ročný údaj). Podľa § 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 25.11.2010 na účely tohto zákona sa rozumie úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom (pozn. nie mesačnom) základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru. Ak je v zmluve vymedzenie: úrokovou sadzbou 26,28% ročne s tým, že nie je jednoznačne zrejmé, že sa uplatňuje pri peňažných prostriedkoch čerpaných do sumy 1.000,- eur a súčasne vymedzenie: úrokovou sadzbou 2,19% mesačne, ide o neprehľadné vymedzenie. Údaj o tom, že výška úrokovej sadzby závisí od výšky čerpaných peňažných prostriedkov, navrhovateľ pritom neuviedol v bode 42 zmluvy, ale ho umiestnil na koniec jej textovej časti vyhotovenej miniatúrnym písmom, ktorá bez akéhokoľvek rozlíšenia splyva s jej predchádzajúcim textom. Zistiť, v akej výške podľa zmluvy si navrhovateľ mohol uplatniť nárok na úrokovú sadzbu, robilo problém aj samotnému súdu. Pri tomto posudzovaní je možné vysloviť predpokladať, že priemerný spotrebiteľ, do ktorej kategórie patrí aj odporca, pri podpise zmluvy o úvere nevedel v akej výške bude platiť úrokovú sadzbu. Súd poukazuje aj na to, že priemerný spotrebiteľ náležite nevyhodnocuje zmluvné podmienky vyhotovené miniatúrnym písmom. Označenie časti zmluvy takýmto písmom, oproti ostatnému textu zmluvy je spôsobilé ovplyvniť jeho správanie, smerujúce k ekonomickému rozhodnutiu. Takáto prax predstavuje nekalú praktiku. Nekalé obchodné praktiky sú zakázané (§ 7 zákona o ochrane spotrebiteľa, Smernica Rady č. 93/13/EHS). Nie je teda až tak dôležité, že sa predsa len tento údaj (vyhotovený miniatúrnym písmom) dá prečítať (s ťažkosťami), ale dôležité sú obavy z konzekvencií, ktoré pod vplyvom tejto praktiky sprevádzajú myslenie priemerného spotrebiteľa. Formulárová zmluva musí byť pre neho dostatočne čitateľná (aj s použitím vhodnej veľkosti písma, čo platí o to viac pri podstatných náležitostiach zmluvy) a logicky usporiadaná, aby sa v nej dokázal bez problémov orientovať (porovnaj rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C 106/2014).

Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ prvá časť vety zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 25.11.2010 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosť: ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN). Súd sa nestotožňuje s argumentmi navrhovateľa zo žalobného návrhu, že vzhľadom na charakter úveru nie je možné určiť výšku RPMN priamo v úverovej zmluve, pretože úver sa čerpá a dopĺňa na základe vôle odporcu, a že tým sa menia aj údaje relevantné pre jej výpočet. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, t. j. aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu, a tak aj výber toho „správneho“ úveru. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže trvať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu úver dopĺňa a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplatný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa však údaj o RPMN určiť dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu, vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. Iná je situácia v priebehu tohto úverového vzťahu v podobe revolvingového úveru. No napriek tomu nemožno pripustiť situáciu, že uvedenie jednotlivých náležitostí úveru by bolo svojvoľné. Predmetná úverová zmluva neobsahuje údaj o výške RPMN na začiatku tohto úverového vzťahu (porovnaj rozsudok

Krajského súdu Prešov č. k. 2Co 135/2013, č. k. 6Co 95/2010). Faktom je, že z jej textu vyplýva, že odporca si ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy prevzal Informácie o výške RPMN a o celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom. V tejto súvislosti však súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky číslo I.ÚS 3512/2011, podľa ktorého v spotrebiteľských zmluvách dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu zásadne nemôže byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. S poukazom na vyššie uvedené, o to viac, musia byť priamo v zmluve uvedené zákonom predpísané, nevyhnutné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t. j. i údaj o RPMN (vo výške určenej ku dňu uzavretia zmluvy, keďže jej predmetom je poskytnutie revolvingového úveru). Nemôže byť na škodu odporcu ako spotrebiteľa, ak dodávateľ v zmluve neuviedol výšku RPMN. Tiež právny predchodca navrhovateľa v zmluve neuviedol údaj o priemernej hodnote RPMN, ktorej výška pritom vyplýva z pravidelných „súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi“ za príslušný kalendárny štvrtrok. Tieto informácie pritom pravidelne zverejňuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu 25.11.2010 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Podľa Hlavy 5 § 2 veta prvá Úverových zmluvných podmienok Home Credit Slovakia, a.s. výška pravidelnej mesačnej splátky je stanovená, ako percentuálna časť nesplatennej dlžnej splátky k poslednému dňu účtovného obdobia.

V predmetnej úverovej zmluve je uvedená výška mesačnej splátky 4% z dlžnej čiastky. Takýto údaj je však nepostačujúci, nekonkrétny, a nie je ani z neho zrejmé, akú sumu predstavuje dlžná istina úveru, akú sumu dlžné bežné úroky a poplatky. Uvedený nedostatok nemožno obhájiť argumentom navrhovateľa, že všetky podmienky čerpania a splácania revolvingového úveru sú uvedené v Úverových zmluvných podmienkach, resp. sú uvedené v „Príručke držiteľa predmetného úveru“ (takáto príručka súdu ani nebola predložená), hoci by aj bol odporca podľa tvrdenia navrhovateľa, s nimi oboznámený. V tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu ČR I.ÚS 3512/2011 a tiež na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 15Co 203/2015. Neobstojí ani tvrdenie navrhovateľa, že vzhľadom na charakter revolvingového úveru, kedy jeho právny predchodca a tiež odporca nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť takúto náležitosť zmluvy. Súd udáva, že na začiatku revolvingového úveru sa táto náležitosť zistiť dá, lebo veriteľovi v čase podpisu zmluvy je známa výška úverového rámca (v prejednávanej veci 350.- eur), ktorú si spotrebiteľ vyčerpá a teda z nej mohol ustáliť - vypočítať výšku mesačnej splátky. Súdu je z praxe známe, že iní poskytovatelia spotrebiteľských úverov (aj revolvingových) dokážu vopred transparentne informovať klientov o výške mesačnej splátky, o RPMN, resp. o celkových nákladoch spojených s každým opakovaným revolvingovým úverom, potom mal byť toho schopný navrhovateľ.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody, súd považuje úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., preto má navrhovateľ nárok len na zaplatenie sumy rozdielu medzi skutočne poskytnutým úverom (919,38.- eur) a jeho splatenou časťou (805,27.- eur), t. j. vo výške 110,60.- eur. V prevyšujúcej časti súd návrh ako neopodstatnený zamietol.

Navrhovateľ pristúpil k zosplateniu dňa 25.7.2013 a podľa 7 Úverových zmluvných podmienok odporca bol povinný splatiť „len celý čerpaný úver“ a nie aj sumu nad čerpaný úver, teda prípadné úroky, ktoré pritom ani v zmluve nie sú jednoznačne vyjadrené ročnou úrokovou sadzbou. V tejto časti súd pritom poukazuje na dôvody uvedené v rozsudku, a pre ktoré je úver bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver 919,38.- eur, a z ktorého uhradil 805,27.- eur, je povinný mu zaplatiť 110,60.- eur. Na zaplatenie úroku, vyčísleného v návrhu sumami: 29,66.- eur, 8,08.- eur, ale ani poplatku za výpis z účtu vo výške 6,52.- eur, nárok nemá. Slovné spojenie bezúročný a bez poplatkov treba vykladať tak, že sa vzťahuje i na také poplatky a iné peňažné plnenia, ktoré sú následkom neplnenia povinností dlžníka v rozsahu presahujúcom zákonom stanovené následky neplnenia peňažného dlhu.

V oznámení o zosplatnení zo dňa 25.7.2013 veriteľ vyzval odporcu na zaplatenie dlžnej sumy do 15 dní od odoslania listu. List za účelom jeho doručenia bol na pošte podaný dňa 25.7.2013. Od dátumu 25.7.2013 15. deň uplynul dňa 8.8.2013 a od nasledujúceho dňa do 15.7.2014 (dátum podania žalobného návrhu) 8,50% úrok z omeškania ročne za 341 dní zo sumy 110,60.- eur predstavuje 8,78.- eur (110,60.- eur delene 100 krát 8,50% : 365 dní krát 341 dní). Pokiaľ z tohto titulu si navrhovateľ uplatňoval sumu 28,79.- eur, súd v prevyšujúcej časti návrh ako neopodstatnený zamietol. Ďalej súd priznal navrhovateľovi úroky z omeškania 8,50% ročne zo sumy 110,60.- eur od 16.7.2014 do zaplatenia.

Odporca je poberateľom starobného dôchodku 280.- eur mesačne. Poskytuje starostlivosť manželke, ktorej zdravotný stav je nepriaznivý. Z tohto titulu je poberateľom opatrovateľského príspevku 91.- eur mesačne. Jeho manželka poberá starobný dôchodok 215.- eur mesačne. Užívajú 2 izbový byt, za ktorý platia zálohové platby 150.- eur mesačne. S poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu odporcu, ktorý má aj ďalšie dlhy, mu súd na zaplatenie 110,60.- eur s príslušenstvom povolil splátky po 10.- eur mesačne.

Navrhovateľ bol v konaní úspešný v 30,42% a odporca v 69,58%. Celkový úspech odporcu potom predstavuje 39,16%.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, vedľajší účastník do konania vstúpil dňa 13.8.2014 (došlo dňa 15.8.2014). Predložil plnomocenstvo právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru a požiadal o doručenie žalobného návrhu.

Dňa 20.7.2015 odporca splnomocnil JUDr. Andreja Cifru, advokáta na zastupovanie v konaní a predložil aj plnomocenstvo.

Z ustanovenia § 93 O.s.p. vyplýva, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, avšak koná iba sám za seba. Vychádzajúc z výkladu Ústavy SR a zákona o ochrane spotrebiteľa o tom, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je aj účasť vedľajšieho účastníka, je opodstatnený záver, že združenie spotrebiteľov, keď uplatní základné právo na súdnu ochranu, má zásadne právo aj na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak niektoré úkony právnej pomoci spočívajúce v zastúpení advokátom boli zbytočné, resp. neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdom zastúpiť advokátom.

K naplneniu materiálnej stránky úkonu „prevzatie a príprava zastúpenia“ došlo po tom, čo bol právny zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu doručený žalobný návrh s prílohami, s ktorými sa oboznámil. Potom predložil písomné vyjadrenie k návrhu a nasledovalo zastupovanie na pojednávaní dňa 21.7.2015. Odmena za úkon právnej služby: príprava a prevzatie zastúpenia predstavuje 23,24.- eur plus 8,04.- eur režijný paušál. Odmena za úkon právnej služby: vyjadrenie vo veci samej predstavuje 23,24.- eur plus 8,04.- eur režijný paušál. Je prirodzené, že v stovkách sporov navrhovateľa, kde je obdobný skutkový stav, prakticky totožné znenie návrhu a tie isté skutočnosti, ktoré na prospech odporcu môže vedľajší účastník namietat, budú aj podania, v ktorých na tieto námietky poukáže, znieť podobne. Odmena za úkon právnej služby: zastupovanie na pojednávaní predstavuje 23,24.- eur plus 8,39.- eur režijný paušál, celkovo 94,19.- eur. Dňa 21.7.2015 právny zástupca vedľajšieho účastníka (udelené substitučné plnomocenstvo) na prepravu na pojednávanie použil osobné motorové vozidlo značky VW Golf, LC:834AO: Lučenec - Prievidza a späť 240 km, základná náhrada za 1 km 0,183.- eur, spotreba benzínu BA95 na 100 km 7 litrov, cena za 1 liter paliva 1,396.- eur, spolu 67,37.- eur. Dňa 21.7.2015 sa právny zástupca vedľajšieho účastníka zúčastnil ďalších dvoch pojednávaní, a preto si uplatnil náhradu cestovného v sume zodpovedajúcej 1/3, t. j. 22,46.- eur. Náhrada za stratu času (čas strávený do miesta pojednávania a späť) za 8 začatých polhodín predstavuje 111,84.- eur. V uvedený deň sa právny zástupca vedľajšieho účastníka zúčastnil 3 pojednávaní, a preto si uplatnil náhradu za stratu času v sume zodpovedajúcej 1/3, t. j. 37,28.- eur. Celkovo trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu predstavujú

sumu 184,71.- eur (94,19.- eur plus 22,46.- eur plus 37,28.- eur plus 20% DPH zo sumy 153,93.- eur, t. j. 30,79.- eur). Pokiaľ ide o hospodárnosť vedenia konania, s poukazom na vznik nákladov spojených s cestovným a stratou času, dospel súd k záveru, že nie je možné hovoriť o neúčelne vynaložených trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník sa vo veci dal zastúpiť advokátom so sídlom v Lučenci. Zo žiadneho ustanovenia právnych predpisov upravujúcich právo na náhradu trov konania nevyplýva, že účastník (vedľajší účastník) konania je povinný sa nechať zastupovať advokátom, ktorý pôsobí, resp. sídli v obvode súdu, na ktorom má účastníka, vedľajšieho účastníka zastupovať. V mnohých prípadoch to ani nie je možné, a to najmä z hľadiska pracovnej vyťaženia, resp. špecializácie. V tejto súvislosti súd poukazuje i na uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 3Co 131/2011 zo dňa 13.1.2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5Cdo 71/2010, s. 607 Občanskí soudní řád I., Velké Komentáře Drápal/Bureš a kol.. Vedľajší účastník ako občianske združenie má právo v súdnom konaní vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. Vedľajší účastník na strane odporcu si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 72,33.- eur, čo predstavuje sumu zodpovedajúcu 39,16% zo sumy 184,71.- eur, keďže úspech odporcu vo veci bol 39,16%. Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. mu aj súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 72,33.- eur.

Od 21.7.2015 sa odporcovi dostávalo právnej pomoci za situácie, kedy mal už identickú právnu pomoc advokáta zabezpečenú prostredníctvom vedľajšieho účastníka, vystupujúceho v konaní na jeho podporu. Z tohto postupu odporcu sa javí, že v danej situácii účelom jeho právneho zastúpenia bolo násobenie trov právneho zastúpenia za tú istú službu, prostredníctvom zvyšovania počtu zastúpených v tom istom konaní. V konaní, keď na strane odporcu vystupuje ako vedľajší účastník združenie na ochranu spotrebiteľa a odporca i združenie využívajú platenú právnu pomoc advokáta s identickým obsahom, sú účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia len na strane toho, komu bola právna pomoc v konaní poskytnutá skôr. Skorším poskytnutím právnej pomoci treba rozumieť skoršie udelenie plnomocnenstva na zastupovanie v konaní. V zmysle uvedeného princípu účelnosti trov len na strane jedného z dvojice - odporcu a vedľajší účastník na jeho strane, keď za účelne vynaložené súd považoval len trovy na strane vedľajšieho účastníka, odporcovi náhradu trov nepriznal (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 17Co 169/2014-201 zo dňa 17.12.2014 a č. k. 17Co 186/2014-208 zo dňa 17.12.2014).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.